Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 655
van **GWENNY DE VROE**
datum: 9 mei 2016

---

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Milieu- en gezondheidseffecten hoogspanningsleidingen - Conceptnota en stappenplan

Volgens cijfers van het departement Leefmilieu werden in juli 2015 bijna 16.000 gezinnen blootgesteld aan een hoge stralingswaarde omdat ze dicht bij een hoogspanningslijn wonen. De mogelijke gezondheidsrisico's van wonen in de omgeving van hoogspanningslijnen zijn al langer een bron van ongerustheid. De studie rond de gezondheidsrisico's dateert al van 2011. Er werd bij bevolkingsonderzoeken een statistisch verband gevonden tussen wonen in de buurt van hoogspanningslijnen en het meer voorkomen van kinderleukemie.

Eind 2011 heeft de minister het departement LNE de opdracht gegeven om in samenwerking met het departement RWO, het agentschap Zorg en Gezondheid en de uitbater van het hoogspanningsnet Elia een conceptnota op te stellen voor het omgaan met mogelijke hinder en gezondheidseffecten van hoogspanningslijnen. Dit moest leiden tot een wetenschappelijk onderbouwd en maatschappelijk gedragen nota met adviezen voor het omgaan met milieu-en gezondheidsrisico's van extreem-laagfrequente velden van elektrische installaties, zoals hoogspanningsleidingen.

Volgens de deelnemende experts is er nood aan een beleid waarbij een onderscheid kan gemaakt worden tussen bestaande en nieuw voorziene situaties. In deze nota werden verschillende scenario's afgewogen wat betreft de beoogde baten en geschatte kosten. De experts bevelen een norm of een aanbeveling voor blootstelling aan die afgestemd is op de meest kwetsbare groepen, met name kinderen. In nieuwe situaties kan men volgens de experts opteren voor een verbod op bouwen binnen een bepaalde corridor onder een hoogspanningslijn of voor een verplichting om nieuwe installaties naast crèches en scholen te vermijden.

Niet alle hoogspanningslijnen zijn even gevaarlijk, alle scenario's dienen heel zorgvuldig in kaart te worden gebracht om zeker geen onterechte bezorgdheid te creëren. Hiervoor is communicatie zeer belangrijk.

In de commissie Leefmilieu van 8 mei 2012 verklaarde de minister dat het voorontwerp van conceptnota klaar was. Een werkgroep zou de nota vertalen in beleidsaanbevelingen en er zou een stappenplan worden opgemaakt om in verschillende beleidsdomeinen de nodige maatregelen te treffen. De timing zou afhangen van de gekozen beleidslijn, aldus de minister. De besprekingen waren anno 2012 nog bezig.

1.

a) Wat is de stand van zaken van het stappenplan van 2012 om in verschillende beleidsdomeinen de nodige maatregelen te treffen?

b) Hoe evalueert de minister dit plan?

2. Hoeveel ha grond en hoeveel individuele percelen, bestemd voor respectievelijk

- woongebied
- woonuitbreidingsgebied
- recreatiegebied
- zone voor gemeenschapsvoorzieningen

zijn gelegen binnen een perimeter van 40 meter van een boven- of ondergrondse hoogspanningslijn of van een hoogspanningscabine? Graag een overzicht per provincie.

3. Op welke manier zal het onderscheid tussen bestaande en nieuwe woningen praktisch worden uitgevoerd?

4. Op welke manier wordt er over het wonen onder hoogspanningslijnen gecommuniceerd om geen onterechte ongerustheid of bezorgdheid los te weken?

5.

a) Op welke manier wordt vermeden dat er nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen of jongeren langdurig verblijven in het gebied rond bovengrondse hoogspanningslijnen?

b) Wordt daarbij gebruikgemaakt van een reglementair kader? Zo ja, op welke manier?

c) Wordt er gebruikgemaakt van een planologisch afwegingskader voor het wonen in de buurt van hoogspanningslijnen? Zo ja, op welke manier?

6. Is er reeds een beslissing genomen met betrekking tot een norm of aanbeveling voor blootstelling aan magnetische velden van hoogspanningslijnen?

7. Op welke manier wordt vermeden dat er geen nieuwe gevoelige functies worden geplaatst in de magneetveldzone van bestaande hoogspanningslijnen?

8. Op welke manier maakt de minister werk van een globaal afwegingskader dat rekening houdt met diverse parameters en het probleem niet enkel project per project benadert?

JOKE SCHAUVLIEGE
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

ANTWOORD
op vraag nr. 655 van 9 mei 2016
van **GWENNY DE VROE**

---

1. Het overleg resulteerde op 1 juni 2012 in een mededeling aan de leden van de Vlaamse Regering waarin de beleidslijnen met betrekking tot nieuwe hoogspanningslijnen werden opgenomen. Aan de maatregelen uit deze mededeling wordt nu uitvoering gegeven.

2. Ik verwijs naar het antwoord op schriftelijke vraag nr. 946 van 24 juli 2015.

3. Bij de bouw van nieuwe hoogspanningslijnen worden zo weinig mogelijk bestaande woningen overspannen. Bij de bouw van nieuwe woningen onder bestaande hoogspanningslijnen wordt door mijn administratie aan gemeenten of burgers en in het kader van MER-dossiers een advies op maat gegeven.

4. Iedereen kan voor genuanceerde, wetenschappelijk onderbouwde informatie terecht op www.lne.be/hoogspanning of bij mijn administratie.

5. a) Het overspannen van gevoelige functies (scholen en kinderopvangvoorzieningen) bij nieuwe hoogspanningslijnen wordt bij voorkeur vermeden of tot een minimum beperkt. Er wordt aanbevolen om geen nieuwe gevoelige functies te voorzien in de magneetveldzone van 0,4 µT van bestaande hoogspanningslijnen. Deze aanbevelingen werden ondertussen opgenomen in de leidraad bij het besluit over de kinderopvang (besluit van de Vlaamse Regering van 22 november 2013 houdende de vergunningsvoorwaarden en het kwaliteitsbeleid voor gezinsopvang en groepsopvang van baby's en peuters).

   b) Internationaal wordt aanbevolen om een blootstelling aan waarden hoger dan 200 µT te voorkomen. In Vlaanderen wordt de richtwaarde van 0,4 µT gehanteerd. Daarnaast is er in het Vlaamse Binnenmilieubesluit een interventiewaarde voor blootstelling aan de magneetvelden opgenomen, die in geen geval mag worden overschreden. Deze norm bedraagt 10 µT en is van toepassing in bestaande woningen en publieke gebouwen.

   c) Bij de opmaak van plannen voor gebieden met hoogspanningslijnen en wonen wordt rekening gehouden met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV). Het richtinggevende gedeelte van het RSV bepaalt dat voor elektriciteitsleidingen een hoofdnet van 150 kV leidingen en meer wordt geselecteerd op Vlaams niveau. Deze worden in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen vastgelegd. In de gedeeltelijke herziening van het RSV is opgenomen dat ook het hoogspanningsnet van 70kV leidingen en meer op Vlaams niveau wordt geselecteerd en in ruimtelijke uitvoeringsplannen wordt vastgelegd.
   Om de ruimtelijke impact van nieuwe elektriciteitslijnen zo veel mogelijk te beperken, wordt uitgegaan van bundeling met bestaande infrastructuur. In functie van de technische beperkingen worden ondergrondse hoogspanningsleidingen zoveel mogelijk aangelegd in leidingstroken en gebundeld met lijninfrastructuren van lokaal of bovenlokaal niveau, voor zover dit juridisch realiseerbaar is. Volgende principes worden daarbij vooropgesteld in het richtinggevende gedeelte van het RSV:
   - de totale lengte van het bovengrondse net wordt niet uitgebreid;

- de aan te leggen ondergrondse hoogspanningsleiding verhindert het functioneren en de ontwikkelingsmogelijkheden van de bestaande lijninfrastructuur waarmee gebundeld wordt, niet;
- de bundeling houdt in dat de nieuwe leiding zo dicht mogelijk en rekening houdend met de wettelijke beperkingen bij de bestaande lijninfrastructuur wordt aangelegd;
- voor de toepassing van de bundeling worden alle technische oplossingen in overweging genomen;
- de toepassing van het bundelingprincipe gebeurt binnen de wettelijke voorschriften en veiligheidsnormen en binnen het BATNEEC principe.

Voor het bundelen van hoogspanningsleidingen met lijninfrastructuur en het bestaande hoogspanningsnet wordt rekening gehouden met de behoeften erkend in het Investeringsplan en het Ontwikkelingsplan uit de federale en Vlaamse gewestelijke wetgeving.

Vanuit het ruimtelijke beleidskader dat uitgaat van bundeling met infrastructuur, worden bij het plannen van nieuwe hoogspanningslijnen woongebieden en bebouwde gebieden waar mogelijk vermeden. Dat maakt het mogelijk om een zone met gebruiksbeperkingen te voorzien op de plaatsen waar een hoogspanningslijn wordt gepland.

6. Zie antwoord op vraag 5b.

7. Zie antwoord op vraag 5a.

8. Een afwegingskader is voorzien in de mededeling van 1 juni 2012 aan de leden van de Vlaamse Regering.